# El dilema de les llars més vulnerables: punxar la llum o viure a les fosques

La crisi de l'habitatge aboca moltes llars en situació de vulnerabilitat a ocupar habitatges en desús. Quan aquestes persones no poden contractar o reactivar legalment el subministrament, es troben davant d'un dilema: viure sense electricitat o connectar-se a la xarxa de manera irregular, amb els riscos per a la seguretat que això comporta.

## 1. L'energia és un dret: un nou marc per protegir les llars vulnerables

### *Més enllà de la factura*

La pobresa energètica ja no es pot entendre únicament com la dificultat per pagar la factura. La **Directiva (UE) 2023/1791**, relativa a l'eficiència energètica, la defineix com qualsevol situació en què una llar no pot accedir als serveis energètics essencials necessaris per garantir unes condicions bàsiques i dignes de vida i salut. Aquesta definició inclou serveis com la il·luminació, la calefacció, l'aigua calenta o l'energia necessària per als aparells bàsics.

A partir d'aquest marc, l'informe sosté que **la manca d'accés al subministrament elèctric, per manca de contracte, interrupció o impossibilitat pràctica d'alta, és una manifestació especialment intensa de pobresa energètica**.

### *L'electricitat, un servei d'interès general*

La **Llei 24/2013 del sector elèctric** qualifica el subministrament elèctric com un servei d'interès econòmic general. Alhora, la Directiva (UE) 2019/944 estableix obligacions de protecció dels consumidors vulnerables i de garantia del subministrament necessari per fer front a la pobresa energètica. Aquest marc permet que els poders públics estableixin obligacions de servei públic que no es limitin al preu, sinó que també garanteixin l'accés efectiu al subministrament.

*Un nou escenari després de la sentència del TC*

La **Sentència del Tribunal Constitucional de 27 de maig de 2026** ha declarat inconstitucionals i nuls els articles 6.4 i 9.4 de la **Llei catalana 24/2015**, que regulaven, entre altres qüestions, la sol·licitud d'un informe dels serveis socials abans de la interrupció del subministrament. El Tribunal considera que aquesta regulació incideix en les condicions de suspensió del subministrament energètic, àmbit sotmès a la normativa bàsica estatal.

Aquesta sentència **delimita el marge d'actuació de la Generalitat**, però no elimina les seves competències en serveis socials, habitatge, consum, salut i seguretat. L'informe planteja, per tant, buscar vies d'actuació que no alterin el règim estatal de suspensió i que permetin intervenir abans que les llars quedin excloses del subministrament.

## 2. Els "comptadors socials d'emergència": una via per garantir l'accés a la llum

Els anomenats **"comptadors socials d'emergència"** plantegen una via per regularitzar el subministrament elèctric de llars en situació de vulnerabilitat i exclusió social que no poden acreditar un títol convencional de propietat o lloguer.

La proposta es basa en un **"just títol assistencial" acreditat pels serveis socials**, que permetria formalitzar el subministrament en determinats supòsits. Aquest títol tindria efectes exclusivament en l'àmbit del subministrament elèctric i **no reconeixeria cap dret de propietat, lloguer o possessió sobre l'habitatge**.

El mecanisme incorpora tres garanties:

- **Accés al subministrament:** facilitar l'alta o la reactivació quan els serveis socials acreditin una situació de vulnerabilitat i necessitat urgent de subministrament.
- **Seguretat:** verificar les condicions tècniques de la instal·lació i actuar davant possibles riscos d'incendi, electrocució, sobrecàrregues o curtcircuits. La regularització no implica rebaixar els estàndards de seguretat, sinó substituir connexions irregulars per un subministrament regular i controlat.
- **Protecció social:** quan correspongui, formalitzar el subministrament al PVPC i tramitar simultàniament l'accés al Bo Social.

# 3. Les eines per actuar: de l'emergència a la reforma estatal

L'informe planteja **diverses vies complementàries** per fer possible aquest mecanisme.

## *Una resposta immediata: conveni i regulació autonòmica*

A curt termini, proposa un **conveni entre l'Administració i les comercialitzadores de referència** que estableixi un procediment específic per als subministraments d'emergència. Els serveis socials acreditarien la situació de vulnerabilitat i la necessitat del subministrament, mentre que les instal·lacions haurien de superar les verificacions tècniques corresponents.

L'informe també proposa que la Generalitat reguli la **qualitat de l'atenció contractual de les comercialitzadores de referència**, garantint una tramitació objectiva, transparent i no discriminatòria, així com l'obligació de motivar per escrit les denegacions i establir vies de reclamació.

## *Una solució estructural: reforma de la normativa estatal*

A llarg termini, l'informe proposa modificar la **Llei del sector elèctric, el Reial decret 88/2026 i el Reial decret 897/2017** per crear formalment un **"subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social"**.

Aquest mecanisme permetria l'alta o reactivació excepcional i temporal del subministrament en llars en situació de vulnerabilitat severa i risc d'exclusió social, amb l'acreditació dels serveis socials com a **just títol als efectes exclusius del subministrament elèctric**. La proposta també preveu que els deutes anteriors no imputables a la persona sol·licitant no puguin bloquejar l'accés al subministrament.

**L'objectiu és evitar que les llars en situació d'emergència social hagin de triar entre viure sense electricitat o assumir els riscos d'una connexió irregular.**